УДК: 619:618:636.7

БОРИНЕЦЬ В.С., магістрантка
Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.,** д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
dep.reproduction@btsau.edu.ua

МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ РОДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУК ЗА ПЕРВИННОЇ СЛАБКОСТІ ПЕРЕЙМ І ПОТУГ

Доведено, що на тлі внутрішньовенного введення 40% розчину глюкози та глюконату кальцію у 30% випадках відновити родову діяльність у сук можна рефлекторним подразненням черевної стінки, сосків, піхви та шийки матки. Внутрішньовенне введення окситоцину зумовлює нормалізацію перейм і потуг у 61% породіль. Високу ефективність має і дворазове введення травматину – у 60% сук відновилися нормальні роди.

Ключові слова: суки**,** первинна слабкість перейм і потуг, стимулювання родової діяльності.

Найбільш часто патологічні роди у собак зумовлюються первинною слабкістю перейм і потуг. Дана дистонія виникає внаслідок недостатніх за силою або частотою або продовженням скорочень м'язів матки та черевного пресу, які не забезпечують виведення плода. Первинна слабкість перейм і потуг проявляється на початку родів, на стадії розкриття шийки матки [1]. Її причинами можуть бути ожиріння або, навпаки виснаження самки; гестоз; багатоплiддя; багатоводдя; метаболічні порушення; макро- мікроелементози; гіподинамія; гормональні розлади (недостатня продукція окситоцину, високий рівень прогестерону тощо) та інші [2–4]. Зазначена патологія родів потребує акушерської допомоги, в іншому випадку – виведення плодів не відбувається, вони гинуть у матці, зазнають мацерації та гнильного розпаду, а у самки розвивається гостра інтоксикація та септицемія, що часто призводить до летального наслідку [5].

Метою наших досліджень було визначити ефективність методів стимуляції родової діяльності у сук за первинної слабкості перейм і потуг. Дослідження проводили у ветеринарному центрі «П'ятий елемент» м. Київ, а матеріалом були суки під час першої стадії родів.

Було сформовано три дослідні групи, до яких належали собаки з первинною слабкістю перейм і потуг. Дану дистоцію встановлювали у випадках, коли: настала дата очікуваних родів, проявлялися їх передвісники, відмічалося зниження температури, занепокоєння самки, яке змінювалося заспокоєнням і задовільним загальним станом, виділення навколоплідних вод потуги були відсутні. За вагінального дослідження відмічалися зволожена і слизька внутрішня поверхня піхви, розкрита шийка матки і наявність у цервікальному каналі твердого тіла (цуценяти).

Одержані дані (табл. 1) доводять, що на тлі внутрішньовенного введення 40% розчину глюкози та глюконату кальцію у 30% випадках відновити родову діяльність у сук можна рефлекторним подразненням черевної стінки, сосків, піхви та шийки матки. Внутрішньовенне введення окситоцину зумовлює нормалізацію перейм і потуг у 61% породіль.

Таблиця 1 – **Ефективність різних методів стимулювання родової діяльності у сук за первинної слабкості перейм і потуг**

Дослідна група	Метод стимулювання	Відновилися нормальні роди	Патологічні роди, кесарів розтин
Перша, n=10	Внутрішньовенне введення 40% розчин глюкози (5–50 мл) +глюконат кальцію (1 мл на 3 кг ваги). Масаж черевної стінки, сосків, стінки піхви, шийки матки	3 гол./30%	7 гол./70%

Друга, n=18	Внутрішньовенне введення 40% розчин глюкози (5–50 мл) +глюконат кальцію (1 мл на 3 кг ваги). Внутрішньовенне введення окситоцину (0,2 ОД на 5 кг ваги).	11 гол./61,1%	6 гол./33,3
Третя, n=10	Внутрішньовенне введення 40% розчин глюкози (5–50 мл) +глюконат кальцію (1 мл на 3 кг ваги). Внутрішньом'язово Травматин (1–4 мл двічі, з інтервалом 15–20 хв)	6 гол./60%	4 гол./40%

Високу ефективність має і дворазове введення травматину – у 60% сук відновилися нормальні роди. Беручи до уваги, що Травматин складається з натуральних компонентів, створених на основі рослинної сировини, має знеболювальну та кровоспинну дію, стимулює вироблення ендогенного окситоцину, цей препарат доцільно застосовувати як для стимулювання родової діяльності, так і для профілактики зазначеної дистоції у собак.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гликина С. Домашний ветеринарный справочник для владельцев собак и кошек. М.: Litres. 816 с. ISBN 9785457680111.

2. Hagman R. Molecular aspects of uterine diseases in dogs. Reproduction in Domestic Animals: Proceedings of the 21st Annual Conference of the European Society for Domestie Animal Reproduction. Bern, 2017. P. 37–42.

3. Identifying risk factors for canine dystocia and stillbirths/A.J. Cornelius et al. Theriogenology. 2019. Vol. 128. P. 201–208. DOI:10.1016.

4. How Stressful Is Maternity? Study about Cortisol and Dehydroepiandrosterone-Sulfate Coat and Claws Concentrations in Female Dogs from Mating to 60 Days Post-Partum /J. Fusi et al. Animals (Basel). 2021. Vol. 11(6). 1632 p. DOI:10.3390.

5. Runcan E.E., Coutinho da Silva M.A. Whelping and Dystocia: Maximizing Success of Medical Management. Top Companion Anim Med. 2018. Vol. 33(1). P. 12–16. DOI:10.1053.

УДК: 619:618.112.2:636.2

РУДЕНКО М.А., магістрант
Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.,** д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
dep.reproduction@btsau.edu.ua

АНАЛІЗ РІВНЯ РЕПРДУКТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ МОЛОЧНОГО СТАДА ТА ПОШИРЕНІСТЬ ГІНЕКОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГГІЇ У КОРІВ

Встановлено, що у більшості (53,4%) корів причиною неплідності була патологія яєчників. Найчастіше у них виникали персистенція жовтого тіла (20,5%) та гіпофункція яєчників (16,4%). Патологію матки діагностували у 34,4% тварин, найчастіше хронічний ендометрит (19,2%) та атонію матки (13,7%). У 5,5 % корів встановлені діагнози, а саме: склероз яєчників, індурація матки та новоутворення стали обґрунтуванням подальшої вибраковки самок з репродуктивного стада. Водночас у 6,8% неплідних корів гінекологічної патології не було виявлено.

Ключові слова: корови**,** репродуктивні показники, гінекологічна патологія.

Для рентабельності виробництва молока важливим є рівень репродукції стада [1]. Генетичний прогрес росту продуктивності в багатьох країнах світу вимагає швидкого оновлення стад і переведення галузі на промислову технологію, яка висуває більш жорсткі вимоги до тварин. У результаті середній строк використання корів на молочних фермах обмежується всього 3–4 лактаціями. Відповідно, більшість тварин не доживає до віку, у якому могла б виявитися їх максимальна продуктивність, тобто в період 4–7 лактацій.